

drag, der holdes rundt omkring i vort Land, at vi kunde faa Folket til at læse noget mere, end det gør. Men saa maa vi virkelig ikke lægge det Arbejde, der i saa Henseende gøres med saa stor Energi, Hindringer i Vejen, men støtte det af alle Kræfter. Der tales i disse Tider saa meget om et Universitet ovre i Aarhus. Jeg hører til dem, der mene, at et Universitet der hverken er muligt eller betimeligt i Øjeblikket, men jeg mener rigtignok, at naar vi have faaet en saa god Institution som Statsbiblioteket derovre i Aarhus, saa bør man ogsaa sørge for, at det ikke paa nogen Maade vanrøgtes og bliver stiftmoderligt behandlet i Sammenligning med de to Institutioner af samme Art herovre i København.

Ogsaa jeg beklager ligesom det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen), at man har strøget Bevillingen til Folkeuniversitetsforeningen. Jeg haaber, at man vil tage dette Ændringsforslag tilbage, saa der kan blive en Mulighed for, at den kan fortsætte, men jeg maa rigtignok tilstaa, at jeg i samme Forbindelse meget vilde ønske, om man paa en eller anden Maade kunde fortsætte med at understøtte Foredragene omkring i Husmandsforeningerne. Det gør mig i høj Grad ondt, at man har strøget Understøttelsen til disse Foredrag.

P. Munch: Jeg vilde gerne med nogle Ord støtte den Opfattelse, der er kommen frem fra de to sidste Talere med Hensyn til Tilskuddet til Folkeuniversitetsforeningen. Ganske vist er jeg klar over, at efter at det er kommet dertil, at vi aarlig udgive til vort Militærvæsen nogle og tredive Millioner Kroner, saa vil dette paa mange økonomiske og kulturelle Omraader medføre en Standsning i Udviklingen. Men selv om det fører til en Standsning i vor Udvikling, maatte det nødigt føre dertil, at vi ligefrem glide tilbage med Hensyn til de Bevillinger, der fremme dansk Kultur eller produktiv Virksomhed, thi hvis vi gøre det, tror jeg, at det vil komme til at hævne sig i de kommende Tider. Vi skulle ikke paa Omraader, hvor vi i Danmark ere naaede nogenlunde vidt frem i Sammenligning med mange andre Lande, lade os tvinge til at stryge Flaget og komme paa et lavere Standpunkt end hidtil. Dette tror jeg nemlig, at vi vilde gøre et Skridt til, hvis vi paa dette Punkt fulgte den Indstilling, der foreligger fra det ærede Finansudvalgs Side. Jeg ser jo, at Begrundelsen af, at man ønsker Bevillingen til Folkeuniversitetsforeningen strøgen, væsentligst er den, at man ønsker at stryge Tilskuddet til nogle andre For-

eninger. Nu er jeg ikke overbevist om, at man har Ret deri heller — ikke mindst Tilskuddet til landøkonomiske Foredrag, et af de faa Tilskud, som ydes til Husmandsforeningerne, synes det mig lidet heldigt at stryge. Men i hvert Fald kan jeg ikke se Berettigelsen af den Betragtning, at man siger: Selv om Folkeuniversitetsforeningen er nyttig, saa maa vi nu stryge den for at faa hele den Gruppe af Bevillinger ud af Finansloven. Dette Ræsonnement er i Virkeligheden ikke holdbart. Hvis man mener, at de andre Bevillinger ikke ere saa nyttige, at de bør blive staaende, saa lad os stryge dem, men man har ikke Lov derfra at drage den Slutning, at saa maa man tage det andet med, og at det hele maa gaa i Løbet paa en Gang. Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) har meget stærkt fremhævet den Opfattelse, at der er en meget betydelig Forskel paa Folkeuniversitetsundervisningen og de andre Foredragsforeninger, der her er Tale om. Det er der i Virkeligheden ogsaa, thi Folkeuniversitetsforeningen er ikke blot Foreninger rundt omkring i Landet, men den er en Institution, der er knyttet til Københavns Universitet og har været opretholdt gennem en lang Aarrække ved Universitetsvirksomhed gennem Tilskud fra Staten, besluttet af Rigsdagen; og Folkeuniversitetet er i Virkeligheden ikke blot en Foredragsvirksomhed, det er fuldt saa meget en Undervisningsvirksomhed. Det ærede Medlem fra Vinderup har fuld Ret i at sidestille det ikke med almindelige Foredragsforeninger, men med Folkehøjskolen og med adskilligt andet af tilsvarende Karakter.

Jeg tror, at vi i Danmark i Øjeblikket staa saaledes, at vi med Hensyn til Foredragsvirksomhed i det hele taget i en vis Forstand ere langt forud for, hvad man er i andre Lande. Der er faa Steder, hvor man, navnlig ude paa Landet, har et saa lydært Publikum, en saa stærk Interesse for Foredragsvirksomheden og en saa stor Iver for at opretholde denne Foredragsvirksomhed. Det ærede Medlem, som sidst satte sig, fremhævede, at vi burde ikke blive ved med at være et hørende Folk, men skulde ogsaa blive et læsende Folk, og et vigtigt Led i Udviklingen, der fører dertil, er at bevare det Bindeled mellem den almindelige Foredragsvirksomhed og den Kundskab, man søger gennem Læsning, som findes i Foredrag, hvortil der er knyttet direkte Undervisning, en Undervisning, som bliver mulig, fordi disse Foredrag ere Foredragsrækker, hvor man vender tilbage til Emnet, hvor man kommer igen flere Gange i samme For-